



InstanceName

§15

Dnr KS 2019-2412

Prolongering av Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019, att gälla även 2020

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

1. Kommunfullmäktige beslutar prolongera Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 att gälla även 2020
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att ta fram förslag på Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2021-2023

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige prolongerar Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 att gälla även under 2020. Det medger analys och hänsynstagande till kommande lagstiftningsförändringar avseende utformningen av handlingsprogrammet samt tillkommande och förändrade uppdrag avseende exempelvis civilt försvar. Det skapar även förutsättningar för det nybildade Kontoret för Räddning och säkerhet att inför ett nytt handlingsprogram värdera dagens organisation och ambitionsnivå utifrån aktuell riskbild och andra förutsättningar i kommunen. Förslag till nytt och utvecklat handlingsprogram för perioden 2021-2023 tas fram för möjligt beslut under hösten 2020.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende prolongering av Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 att gälla även 2020

Bilaga 1. Tjänsteutlåtande - Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsekontoret
Kontoret för Räddning och säkerhet



Räddningstjänsten

Handläggare: Jacob Öhrn
Titel: Tf. enhetschef
E-post: jacob.ohrn@norrtalje.se

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Prolongering av Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019, att gälla även 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

1. Kommunfullmäktige beslutar prolongera Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 att gälla även 2020
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att ta fram förslag på Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2021-2023

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunfullmäktige prolongerar Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 att gälla även under 2020. Det medger analys och hänsynstagande till kommande lagstiftningsförändringar avseende utformningen av handlingsprogrammet samt tillkommande och förändrade uppdrag avseende exempelvis civilt försvar. Det skapar även förutsättningar för det nybildade Kontoret för Räddning och säkerhet att inför ett nytt handlingsprogram värdera dagens organisation och ambitionsnivå utifrån aktuell riskbild och andra förutsättningar i kommunen. Förslag till nytt och utvecklat handlingsprogram för perioden 2021-2023 tas fram för möjligt beslut under hösten 2020.

Bakgrund

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska en kommun för vardera mandatperioden anta handlingsprogram, dels för räddningstjänst och dels för förebyggande verksamhet, för skydd mot olyckor som kan leda till räddningsinsats. Handlingsprogrammen skall ange målen för kommunens arbete samt redovisa de risker för olyckor som finns i kommunen som kan leda till räddningsinsats. Programmen skall även ange hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och planeras samt vilken förmåga kommunen har att genomföra räddningsinsatser. Handlingsprogrammen skall enligt LSO antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod och innan beslut gå ut för samråd till myndigheter och organisationer som kan förmodas ha väsentligt intresse i saken.

LSO tydliggör förutom kommunens även den enskilde individens, juridiska personers och statliga myndigheters ansvar för skydd mot olyckor. Intentionen i lagstiftningen är att kommunen ska arbeta med ett brett olycksperspektiv, men det ligger ett fokus på olyckor som kan föranleda räddningsinsats och merparten eller alla uppgifter hanteras oftast av kommunens räddningstjänstorganisation. Kommunens ansvar inkluderar myndighetsutövning såsom tillsyn och utförande av räddningsinsatser men även ett ansvar för information och rådgivning och utredning av



inträffade händelser. Arbetet ska baseras på en uppdaterat bild av de olycksrisker som finns i kommunen. Statlig tillsynsmyndighet över kommunens arbete enligt LSO och beslutade handlingsprogram utgörs av länsstyrelsen.

Hösten 2015 antog kommunfullmäktige Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019, dvs. mandatperioden förskjutet ett år. Handlingsprogrammet inkluderade förebyggande och operativ verksamhet i ett och samma dokument och innan dess färdigställande hade det skickats ut på samråd till knappt 30 berörda myndigheter och organisationer. Tjänsteutlåtandet för beslutsärendet från 2015 återfinns i bilaga till detta ärende.

Under handlingsprogramsperioden 2016-2019 har förutsättningarna och lagstiftningen som reglerar svensk kommunal räddningstjänst behandlats i två statliga offentliga utredningar, En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54) samt Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7). De olika utredningarnas slutsatser och förslag bekräftar och kompletterar varandra i stor omfattning. Båda föreslår exempelvis lagstiftningsförändringar avseende utformningen av kommunernas handlingsprogram för skydd mot olyckor, då dessa enligt utredningarna behöver utvecklas och likställas för att vara ändamålsenliga och kunna nyttjas för den statliga tillsynen över verksamheten. En proposition om förändringar av lag (2003:778) om skydd mot olyckor utifrån utredningarnas slutsatser är under framtagande och skall presenteras under våren 2020, med planerat ikraftträdande 1 januari 2021.

Under handlingsprogramperioden har även staten och kommunerna ingått en ny överenskommelse avseende kommunernas uppdrag i uppbyggnaden av civilt försvar. En viktig del i detta är utförandet av RUHB, räddningstjänst under höjd beredskap, där nya riktlinjer presenteras av MSB, myndigheten för samhällsskydd och beredskap, under våren 2020. Hur kommunerna arbetar med RUHB skall sedan presenteras i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Koppling till gällande styrdokument

I Mål och budget 2020-2022 anges att ett av kommunfullmäktiges mål är att arbeta för En trygg och säker kommun – i både vardag och kris. Kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor är ett viktigt styrdokument i detta arbete. I Mål och budget 2020-2022 ges även kommunstyrelsen i uppdrag att under 2020 ta fram ett utvecklat handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Lagkrav

I enlighet med lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska kommunen bereda invånarna ett tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor samt kunna genomföra snabba och effektiva räddningsinsatser inom godtagbar tid. Hur detta arbete ska planeras och genomföras fastställs i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Samberedning

Ärendet har tagits fram av Kontoret för Räddning och säkerhet och samberetts med Kommunstyrelsekontoret.

Beskrivning av ärendet

Mot bakgrund av att det är mycket sannolikt att det under 2020 beslutas om reviderad lagstiftning avseende den kommunala räddningstjänstens verksamhet samt utformningen av kommunernas handlingsprogram för skydd mot olyckor bedömer Kontoret för Räddning och säkerhet att en



prolongering av nuvarande handlingsprogram, att gälla även under 2020, är önskvärd. Det medger utrymme för nödvändiga analyser av de kommande förändringarna och skapar förutsättningar för verksamheten att även fortsättningsvis vara ändamålsenlig utformad i takt med tiden och aktuella kravställningarna.

Ett beslut om prolongering ger även kommunen och det nybildade Kontoret för Räddning och säkerhet möjlighet att under 2020 utvärdera nuvarande organisation och ambitionsnivå utifrån rådande riskbild och behov i kommunen, för att i kommande handlingsprogram fastställa ambitionsnivåer och inriktningar för framtiden.

Konsekvensanalys/riskanalys

Att prolongera nuvarande handlingsprogram att gälla även under 2020 skapar utrymme för analyser av nya uppdrag kopplat till uppbyggnaden av civilt försvar samt kommande nya lagkrav på verksamhetens och handlingsprogrammets utformning. Att här och nu fatta beslut om ett handlingsprogram för hela mandatperioden skulle med stor sannolikhet medföra att handlingsprogrammet blev inaktuellt redan 2021 och då kräva stora omarbetningar och extra resursbehov.

Ekonomisk analys

Ett beslut om prolongering av handlingsprogrammet medför att befintlig ambitionsnivå och ekonomiska behov bibehålls under 2020. Prolongeringen medger dock utrymme för analyser av hur olika ambitionsnivåer framöver påverkar verksamhetens framtida ekonomiska behov.

Barnkonsekvensanalys

Det aktuella handlingsprogrammet är skrivet utan specifikt hänsynstagande till barnperspektiv. En prolongering medger dock utrymme för att föra in detta i kommande handlingsprogram.

Jämställdhetsanalys

Det aktuella handlingsprogrammet är skrivet utan specifikt hänsynstagande till genusperspektiv. En prolongering medger dock utrymme för att föra in detta i kommande handlingsprogram.

Äldre- och tillgänglighetsanalys

Det aktuella handlingsprogrammet är skrivet utan specifikt hänsynstagande till äldre- och tillgänglighetsperspektiv. En prolongering medger dock utrymme för att föra in detta i kommande handlingsprogram.

Tidplaner

Kommunfullmäktige behandlar ärendet 2020-02-17 och vid beslut om prolongering fortsätter handlingsprogrammet att gälla under resterande del av 2020. Förslag till nytt och utvecklat handlingsprogram för perioden 2021-2023 tas fram för att kunna beslutas under hösten 2020.

Charlotta Rydgren Tillbom
Tf. kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Magnus Wallin
Räddnings- och säkerhetsdirektör
Kontoret för räddning och säkerhet



Bilagor

Tjänsteutlåtande - Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 (daterat 2015-11-06)

Beslut skickas till

Kommunstyrelsekontoret
Kontoret för Räddning och säkerhet



Handläggare: Anders Markus
Telefon: 0176-710 79
E-post: anders.markus@norrtalje.se

Till
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta:

1. Kommunfullmäktige antar Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 (daterat 2015-11-06), inklusive bilagor.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett bredare och mer långsiktigt handlingsprogram för skydd mot olyckor, som en del i att utveckla kommunens systematiska arbete med trygghet och säkerhet. Målsättningen är att ett nytt handlingsprogram ska kunna beslutas från 2018 och framåt.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

3. Kommunstyrelsekontoret får i uppdrag att hantera layout och redaktionella förändringar av handlingsprogrammet.

Sören Fredriksson
Tf. Kommundirektör

Magnus Wallin
Räddningschef



Sammanfattning

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska en kommun för vardera mandatperioden anta handlingsprogram, dels för räddningstjänst och dels för förebyggande verksamhet, för skydd mot olyckor som kan leda till räddningsinsats. Handlingsprogrammen skall enligt LSO beslutas av kommunfullmäktige. Norrtälje kommun har valt att ange dessa två handlingsprogram i ett och samma dokument, handlingsprogram för skydd mot olyckor, vilket beslutas för vardera mandatperioden förskjutet ett år.

Avsikten med programmet är att på bästa sätt och med systematik verka för att skyddet mot olyckor i kommunen ska vara likvärdigt och tillfredställande samt att räddningsinsatser ska påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt, i enlighet med de nationella målen i LSO.

Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019 består av ett huvuddokument och två tillhörande bilagor, förebyggandeplan och operativ plan. Programmets huvuddokument beskriver arbetet övergripande och de två bilagorna beskriver mer utförligt kommunens arbete med att förebygga och avhjälpa olyckor.

I enlighet med LSO har förslaget till handlingsprogram skickats på samråd till knappt 30 myndigheter och organisationer. Majoriteten av samrådssvaren var mycket positiva och utan synpunkter på innehållet och de svar som inkom har värderats och till stora delar inarbetats i förslaget till nytt handlingsprogram.

För att ytterligare utveckla kommunens systematiska arbete med trygghet och säkerhet påbörjas arbetet med nästkommande handlingsprogram redan 2016, med målsättningen att ta fram ett bredare och mer långsiktigt handlingsprogram för skydd mot olyckor som kan gälla från 2018 och framåt. Intentionen är att det kommande handlingsprogrammet ska ta sikte på kommunens översiktsplan, vara baserat på en utvecklad riskbild samt föregås av en medborgardialog och en bred politisk förankringsprocess.

Bakgrund

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska en kommun för vardera mandatperioden anta handlingsprogram, dels för räddningstjänst och dels för förebyggande verksamhet, för skydd mot olyckor som kan leda till räddningsinsats. Handlingsprogrammen skall ange målen för kommunens arbete samt redovisa de risker för olyckor som finns i kommunen som kan leda till räddningsinsats. Programmen skall även anges hur kommunens förebyggande



verksamhet är ordnad och planeras samt vilken förmåga kommunen har att genomföra räddningsinsatser. Handlingsprogrammen skall enligt LSO antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod och innan beslut gå ut för samråd till myndigheter och organisationer som kan förmodas ha väsentligt intresse i saken.

LSO tydliggör förutom kommunens även den enskilde individens, juridiska personers och statliga myndigheters ansvar för skydd mot olyckor. Intentionen i lagstiftningen är att kommunen ska arbeta med ett brett olycksperspektiv, men det ligger ett fokus på olyckor som kan föranleda räddningsinsats och merparten eller alla uppgifter hanteras oftast av kommunens räddningstjänstorganisation. Kommunens ansvar inkluderar myndighetsutövning såsom tillsyn och utförande av räddningsinsatser men även ett ansvar för information och rådgivning och utredning av inträffade händelser. Arbetet ska baseras på en uppdaterat bild av de olycksrisker som finns i kommunen. Statlig tillsynsmyndighet över kommunens arbete enligt LSO och beslutade handlingsprogram utgörs av länsstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

I Norrtälje kommun har avdelningen för räddning och säkerhet (räddningstjänsten) uppdraget att ta fram förslag till handlingsprogram i enlighet med LSO samt att samordna kommunens arbete med skydd mot olyckor. Räddningstjänsten har även ett utföransvar för kommunens myndighetsutövning och övriga arbete med skydd mot olyckor i enlighet med LSO.

I föreliggande förslag till nytt handlingsprogram är programmen för förebyggande verksamhet och räddningstjänst sammanslagna i ett och samma dokument, handlingsprogram för skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet beslutas för mandatperioden förskjutet ett år, dvs. för perioden 2016-2019.

Avsikten med programmet är att på bästa sätt och med systematik verka för att skyddet mot olyckor i kommunen ska vara likvärdigt och tillfredställande samt att räddningsinsatser ska påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt, viktiga delar i att skapa en trygg och säker kommun. Arbetet med skydd mot olyckor ska främjas och stärkas tillsammans med kommunens övergripande strategiska satsningar:

- Norrtälje kommun växer
- Norrtälje kommun är nära
- Norrtälje kommun är tryggt



- Norrtälje kommun är lärande

Handlingsprogrammet består av ett huvuddokument och två tillhörande bilagor, förebyggandeplan och operativ plan. Programmets huvuddokument beskriver arbetet på ett övergripande plan och är tänkt att gälla för hela perioden 2016-2019. De två bilagorna beskriver mer utförligt kommunens arbete med att förebygga och avhjälpa olyckor och dessa dokument värderas och revideras (vid behov) årligen.

Samråd

I enligt med LSO skickades handlingsprogrammet på samråd mellan 2015-06-26 och 2015-09-14, till myndigheter och organisationer som kunde förmodas ha ett väsentligt intresse i saken (se sändlistan nedan). Majoriteten av samrådssvaren var mycket positiva och utan synpunkter på innehållet. De svar som inkom har värderats och till stora delar inarbetats i förslaget till nytt handlingsprogram. Nedan redovisas utvalda delar av de synpunkter som inkom.

Bygg- och miljökontoret Norrtälje kommun

Kontoret betonar vikten av skydd av den kulturmiljö av riksintresse som finns i Norrtälje stadskärna. Skyddet bör betonas avseende både tillsyn innan och vid eventuell brand.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket önskade ett förtydligande gällande Norrtälje kommuns avtal med Sjöräddningssällskapet. Att avtalet handlar om transport till räddningsinsatser på öar. Sjöfartsverket uttryckte även en oro över att uttrycket strandlinjen kan missförstås och önskade därmed ett förtydligande.

Länsstyrelsen Stockholms län

Länsstyrelsen bedömer att Norrtälje kommuns förslag till nytt handlingsprogram innehåller fler intressanta och positiva delar som exempel att Norrtälje kommun kommer att utreda andra möjligheter till skadeavhjälpande resurser samt titta på möjligheterna att öka den enskildes förmåga i särskilt utsatta områden.

Länsstyrelsen bedömer att programmets målformuleringar och uppföljning av målen kan utvecklas och bli tydligare. Kommunens inriktningar kan med fördel kompletteras med mätetal/indikatorer om målvärden för dessa, detta underlättar även uppföljningen av målen och möjliggör att kommunen kan kontrollera och ta ställning till i vilken grad målen har uppfyllts och hur man uppnår lagens intention om likvärdig räddningstjänst. Länsstyrelsen bedömer också att den riskanalys som ligger till grund för handlingsprogrammet behöver revideras.



Sändlista vid samråd

Brandkåren Attunda
Uppsala brandförsvär
Storstockholms brandförsvär
Räddningstjänsten Enköping-Håbo
Södertörns brandförsvärsförbund
Räddningstjänsten Gotland

Försvarmakten
Kustbevakningen Region Nord-Ost
Luftfartsverket
Sjö- och flygräddningscentralen
Länsstyrelsen i Stockholms län
Polisregion Stockholm
Sjöfartverket
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Trafikverket region Stockholm
Transportstyrelsen
Sveriges kommuner och landsting
SOS Alarm
Stockholms hamnar
Stockholms läns landsting
Stockholms lokaltrafik
Trafik Stockholm

Barn- och skolkontoret
Bygg- och miljökontoret
Sjukvård- och omsorgskontoret
Kultur- och fritidskontoret
Kommunstyrelsekontoret
Socialkontoret

Arbete med kommande handlingsprogram

Som nämnts ska det enligt LSO beslutas om nytt handlingsprogram för skydd mot olyckor för vardera mandatperioden. Verksamheten som ska bedrivas har dock behov av mer långsiktighet än så och det är sällan som inriktningen för verksamheten förändras från en mandatperiod till en annan. Det är även lämpligt om kommande handlingsprogram får en tydligare koppling till kommunens översiktsplan.



För att ytterligare kunna utveckla kommunens arbete med skydd mot olyckor finns det ett behov av att uppdatera bilden och analysen av de olycksrisker som finns i Norrtälje kommun. Ur ett medborgarperspektiv bör arbetet breddas till att omfatta även de olyckstyper som inte föranleder räddningsinsats enligt lagstiftningens definition.

För att kunna utforma verksamheten på bästa sätt bör det föras dialog med de som bor verkar och vistas i kommunen, utifrån deras eget ansvar för skydd mot olyckor kopplat till de förväntningar de har på kommunens arbete. Sist men inte minst finns det behov av en bred politisk förankringsprocess om hur det fortsatta arbetet med skydd mot olyckor ska utvecklas och bedrivas. För en sådan värderingsdialog behöver kommunen utveckla beskrivningen av verksamheten och dess framtida möjligheter till vägval.

Sammantaget, för att ytterligare utveckla kommunens systematiska arbete med trygghet och säkerhet finns det ett behov av att redan 2016 påbörja arbetet med nästkommande handlingsprogram, med målsättningen att ett bredare och mer långsiktigt handlingsprogram för skydd mot olyckor ska kunna gälla från 2018 och framåt. Intentionen är att det kommande handlingsprogrammet ska ta sikte på kommunens översiktsplan, vara baserat på en utvecklad riskbild samt föregås av en medborgardialog och bred politisk förankringsprocess.

Bilagor

Handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019

Förebyggandeplan – bilaga till handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019

Operativ plan – bilaga till handlingsprogram för skydd mot olyckor 2016-2019

Beslut skickas till

Magnus Wallin

Christer Bergh

Anders Markus